AANJAGER
Uitgave van LaMi Utrecht
januari 2003 / jaargang 8

Hogere stikstofefficiëntie tegen lagere kosten

Met drijfmestrijenbemesting en voorjaarsbemesting met sleepslangen kan de veehouder eenzelfde opbrengst realiseren bij een lagere (kunst)mestgift. Gunstig dus voor de Minasbalans. Reden temeer voor nieuwe demopercelen.

In nauwe samenwerking met de VVB Zuidoost Utrecht, loonwerker Gijs van der Woerd en LaMi komen er in 2003 nieuwe demonstratiepercelen voor drijfmestrijenbemesting in de maïsteelt in de Kromme Rijnstreek, Langbroekerwetering en het zuiden van de Gelderse Vallei.
Firma Reesink heeft voor deze demonstratiepercelen een nieuwe machine gebouwd die achter de bestaande driewieler van Gijs van der Woerd wordt gekoppeld (zie foto 4).

Voorjaarsbemesting

Terwijl de stikstofbenutting van drijfmest bij najaarstoediening over het algemeen maar 20-25 procent bedraagt, is dit bij voorjaarstoediening ruim 60 procent bij de juiste toedieningstechniek. Als dit in combinatie met zaaibedbereiding gebeurt, zijn er minder werkgangen nodig en blijft ploegen in het najaar mogelijk. Wel is extra mestopslag nodig en is er een groter risico van structuurschade.

De teeltkosten van het sleepslangensysteem komen iets lager uit dan bij het traditionele systeem (zie tabel). Zonder aanvoer van stikstofkunstmest en met een lagere Minasheffing kan het voordeel oplopen tot € 155,- per hectare.

Drijfmestrijenbemesting

Zaaien en bemesten bij drijfmestrijenbemesting gebeurt in één werkgang. Wel is de capaciteit bij het zaaien lager wegens het gelijktijdig toedienen van mest. Het gebruik van sleepslangen in plaats van een tank maakt de zaaimachine lichter, maar dan is er wel meer trekkracht nodig. Het is nog onduidelijk wat de effecten hiervan zijn op de structuur.
Op loonwerkbasis zijn de teeltkosten van het drijfmestrijenbemestingssysteem en het traditionele systeem met bouwlandinjectie bijna gelijk (zie tabel). Door minder aanvoer van stikstof en fosfaat en met een lagere Minasheffing kan het voordeel oplopen tot € 340,- per hectare. *(vervolg pagina 2)*

Bij de demonstraties in 2002 werden drie machines getest. De bemestingsmethoden werden uitgevoerd op klei, op klei op veen en op zandgrond.
1: Combinatie van een rotorkopeg en sleepslangbemester.
2: Zaaimachine met drijfmestrijenbemester met tank.
3: Zaaimachine met drijfmestrijenbemester met sleepslangen.
4: Zaaimachine met drijfmestrijenbemester met driewieler. (De techniek is hetzelfde als bij loonwerker Hans van Leeuwen).

Kosten bij de traditionele manier van bemesten in het najaar en voorjaarsbemestingssysteem op loonwerkbasis. Alleen de kostenposten die verschillen, staan vermeld.

Najaarstoediening		**Voorjaarsbemestingssysteem**	
Drijfmest bovengronds (35 m³ / ha à € 1,50 / m³)	€ 55,-	Bemesten incl. zaaibedbereiding (35 m³ à € 3,75 / m³ of € 120,- / uur)	€ 130,-
Zaaibedbereiding	€ 50,-		
Aanvullende stikstof kunstmestgift	€ 30,-		
	+		+
Totaal	€ 135,-	Totaal	€ 130,-

Kosten bij de traditionele manier van bemesten en een drijfmestrijenbemestingsmethode op loonwerkbasis. Alleen de kostenposten die verschillen, staan vermeld.

Traditioneel		**Drijfmestrijenbemesting**	
Bouwlandinjectie (35 m³ / ha à € 2,25 / m³)	€ 80,-	Zaaien + bemesten (35 m³ / ha vanaf container à € 110,- / ha + € 2 ,- / m³)	€ 180,-
Zaaien	€ 70,-	Container (€ 0,50 / m³)	€ 17,-
Maïs-MAP 20-20 (150 kg / ha)	€ 45,-		
	+		+
Totaal	€ 195,-	Totaal	€ 197,-

4 februari studiedag

Het Gelderse Vallei-project Mineralenkoploperbedrijven en de landelijke projecten Praktijkcijfers en Koeien & Kansen organiseren een studiedag voor melkveehouders die gevuld is met verhalen uit de praktijk van alledag. Deelnemers en onderzoekers van het Koplopersproject en de projecten Praktijkcijfers en Koeien & Kansen presenteren de belangrijkste resultaten en hun visie op het bedrijf van de toekomst. Naast de successverhalen is er ook aandacht voor miskleunen op het gebied van voeding en bemesting, onder het motto: toppers en floppers.
Dinsdag 4 februari 2003 van 10.00 tot 15.30 uur in partycentrum Schimmel in Woudenberg.
De dag is gratis. Graag vooraf aanmelden in verband met de warme lunch. Voor meer informatie of aanmelding bel Bert Muller: (0570) 66 23 53.

Aanjager in vogelvlucht

Bemestingsmethoden in 2003
Werken aan leefbaar platteland
Kennispool voor structuurrijk en eiwitarm voeren
Studiegroepen fruitteelt

Focus op duurzaamheid

Volgens de dikke Van Dale betekent duurzaam bestemd om te duren, weinig vergankelijk en op hechte grondslagen rustend. In een onderneming vertaalt zich dat in kwaliteit en continuïteit. Kwaliteit heeft te maken met betrouwbaar, veilig, onberispelijk en tevreden consumenten. Continuïteit met visie, de langere termijn, professionaliteit, goede samenwerking, voldoende winstmarge en tevreden burgers. Laat deze termen wat langer op u inwerken, en automatisch volgt de link met het milieu. Een product is bijvoorbeeld pas onberispelijk als het geen nadelige milieueffecten heeft.
Voldoende kennis, vaardigheden en innovatiekracht zijn onmisbaar om duurzaam ondernemen voor de huidige en volgende generatie mogelijk te maken.

LaMi is in Utrecht hét loket voor duurzame landbouw. Wij willen kennis vergroten, vaardigheden ontwikkelen en innovaties stimuleren. Vooral als marktpartijen en ondernemer (nog) niet tot elkaar komen. Ook LaMi wil in haar ondernemen duurzaam zijn, dat wil zeggen: betrouwbaar, professioneel, servicegericht en efficiënt.
Maar hoe zit het met de marges bij LaMi? LaMi heeft geen winstoogmerk, maar om onze loketttaak te verrichten is wel enige financiering nodig. GLTO en de Provincie verzorgen al jaren de basisfinanciering van LaMi. Ook weer in 2003.

Ik wens u een duurzame toekomst en een goed 2003.

Arjan Vriend
Programmaleider LaMi

Agrarisch bestuurder Annie Plomp actief voor Weidse Veenweiden

‘Buitenstaanders mogen meegenieten van ons mooie veenweidegebied’

In de Weidse Veenweiden is in november een Leader-project gestart. Het doel van dit Europese project is de leefbaarheid op het platteland te verhogen en het contact met het stedelijke gebied te verbeteren. Namens de Agrarische Natuurvereniging de Utrechtse Venen zit Annie Plomp in de Plaatselijke Leader-groep.

BERT HARTMAN

Annie Plomp: ‘Het is bemoedigend dat er zoveel leeft in deze streek.’

Annie Plomp wil haar liefde voor het landschap graag met anderen delen. ‘Ik ben trots op de Utrechtse Venen. Dat wil ik niet voor mezelf houden, maar ook anderen daarvan laten meegenieten.’ Naast de Utrechtse Venen maken ook de Zuid-Hollandse Veenweiden en de Lopikerwaard deel uit van het Leader-project. ‘Al die gebieden hebben hun eigen karakteristieke eigenschappen, die niet verloren mogen gaan.’

Mooi uitzicht

Het keukenraam in de boerderij van Plomp, net iets buiten Wilnis, biedt een mooi uitzicht op het fraaie veenweidelandschap. Grillig gevormde knotwilgen weerspiegelen in het hoge slootwater. ‘Dit is toch een plaatje?’ vraagt ze. Toch ligt er volgens Plomp een gevaar op de loer als het gaat om het behoud van het typische landschap: het wegtrekken van de bedrijvigheid en dan met name van de agrarische sector. ‘Zij zijn toch de belangrijkste beheerders van de groene omgeving. Zonder boeren en koeien in het land wordt het allemaal wel erg kaal.’

Als lid van de werkgroep Agrotoerisme van de Agrarische Natuurvereniging de Utrechtse Venen spant Annie Plomp zich in om agrariërs een volwaardige neventak te kunnen bieden. ‘Ik woon en leef in dit gebied en zie veranderingen, met name op het vlak van de natuur. We willen een handreiking bieden aan collega’s om het inkomen garant te stellen door verbreding van activiteiten. Dat kan natuurbeheer zijn, maar ook in de sfeer van het toerisme, de recreatie of de cultuur. Bijvoorbeeld door de maatschappij te laten zien wat we doen.’

Contact stad en platteland

Een beter contact tussen stad en platteland is doorslaggevend voor het welslagen van Leader-projecten. ‘Er is veel onwetendheid over en weer, terwijl we elkaar veel te bieden hebben. Neem alleen al de werkgelegenheid van de stad en de rust van het platteland. We zullen ons moeten inspannen om elkaar beter te begrijpen’, meent Plomp. De Utrechtse werkt zelf één dag in de week bij een cateringbedrijf in Amsterdam. ‘Met een collega heb ik eens een wandeltocht gelopen in de Bijlmer. Ik heb daar toch een heel andere kijk gekregen op die wijk. Het is veel groener, opener en minder onveilig dan ik dacht. Ik kan me zo voorstellen dat een Amsterdammer hetzelfde gevoel zou krijgen als hij eens in de Utrechtse Venen een kijkje zou nemen.’

Kleinschalig

De Leader-commissie, waarvan Plomp deel uitmaakt, heeft als belangrijkste taak de ingediende projecten te beoordelen. Voor de eerste lichting is een tiental plannen ingebracht. Plomp: ‘Het is een essentiële voorwaarde dat het kleinschalige plannen zijn die de inwoners zelf ontwikkelen. Het moet niet vanachter een bureau zijn bedacht. Veel mensen lopen met een bepaald idee rond, waarmee ze maar geen begin kunnen maken. Leader kan met wat financiële steun dan misschien net dat laatste zetje geven. Het gaat overigens om een eenmalige bijdrage. Uiteindelijk moet het initiatief zichzelf kunnen redden.’

Plomp vervolgt: ‘Het is mooi dat er steun is uit Brussel, ook omdat door samenwerking met bestaande organisaties initiatieven ontstaan die kans van slagen hebben. Neem fietspaden: die kunnen worden aangelegd voor de recreant, maar verhogen ook de verkeersveiligheid van de eigen burgers.’

Met name de diversiteit aan ideeën heeft haar verrast: van het uitzetten van wandelroutes tot het opknappen van een karakteristiek pand en van het aanleggen van ruiterpaden tot het beheren van het authentieke landschap. ‘Het is bemoedigend dat er zo veel leeft in deze streek. Als we het gebied leefbaar willen houden, hebben we daarvoor de inzet van de boeren en de burgers nodig. Het lijkt erop dat die bereidheid bestaat’, aldus Annie Plomp.

Subsidie voor meer leefbaarheid

De Plaatselijke Groep waar Annie Plomp lid van is, beheert de Leader-subsidieregeling. Leader+ is een Europese subsidieregeling voor plattelandsontwikkeling en loopt van 2002 tot 2006. Iedere plattelandbewoner in De Kromme Rijn/Langbroekerwetering en De Weidse Veenweiden met ideeën voor een betere leefbaarheid van het platteland kan aankloppen voor subsidie. Het kan bijvoorbeeld gaan om: verkeersveiligheid, bereikbaarheid van voorzieningen, samenwerkingsprojecten, streekproducten, agrotoerisme of behoud en beheer van agrarisch erfgoed, zoals opstallen en beplanting. Projectaanvragen kunnen voor maximaal 50% gehonoreerd worden.

De Weidse Veenweiden beslaat de gemeenten Woerden, Harmelen, Lopik, Montfoort, Oudewater, De Ronde Venen en een stukje van Zuid-Holland. De Kromme Rijn en Langbroekerwetering betreft de gemeenten Houten, Bunnik, Wijk bij Duurstede en gedeelten van Leersum, Driebergen en Zeist. Voor vragen over aanvragen en ondersteuning kunt u voor de Weidse Veenweiden terecht bij Michelle Poort, telefoon: (030) 293 64 01 of e-mail: michelle@stromend-water.nl en voor De Kromme Rijn bij Marieke Leentvaar van LaMi, e-mail: mleentvaar-lami@glto.nl. De eerste deadline voor het indienen van projecten is eind april 2003. Kijkt u ook eens op de website www.leaderplus.nl of www.lami.nl.

Resultaten gescheurd grasland *(vervolg van pagina 1)*

In 2002 zijn ook demopercelen aangelegd op gescheurd grasland. De zode moet half maart worden gescheurd. Als maïs op gescheurd grasland wordt geteeld, komt uit de ondergeploegde zode stikstof vrij door mineralisatie. Houd voor een efficiënte stikstofbenutting bij de bemesting rekening met deze nalevering.

Stikstofnalevering (kg N/jaar) voor maïs na scheuren van grasland.

Aantal jaren na scheuren	Grondsoort	Leeftijd gescheurde zode (volledige productiejaren)		
		1 jaar	2 jaar	3 jaar en ouder
1e jaar na scheuren	Alle gronden	50	100	100
2e jaar na scheuren	Klei op veen	0	0	60
	Overige	0	0	30

Subsidie voor telers

Maïstelers kunnen drijfmestrijenbemesting ook zelf uitproberen. Zij komen in aanmerking voor een subsidie van LaMi. De subsidiebedragen zijn bij één hectare: € 160,-, bij twee hectare: € 215,-, en bij drie hectare: € 275,-. Aanmelden met de bon op pagina 4.

De demoverslagen zijn kosteloos op te vragen via de bon op pagina 4 of te downloaden van ww.lami.nl.

Meer verkoop biologische producten bedrijfsrestaurants

LaMi ondersteunt projecten die de markt voor biologische producten vergroot, zoals verkoop via bedrijfsrestaurants. Natuur en Milieufederatie Utrecht informeerde hiervoor in totaal 176 bedrijven. 24 bedrijven verkochten in 2002 biologische producten in het bedrijfsrestaurant. Dit jaar zullen zestig bedrijfrestaurants biologische melk, karnemelk, yoghurt, kaas en brood gaan verkopen. Deze producten zorgen voor 3 tot 5 procent van de omzet. Wanneer zij ook biologische koffie en thee gaan aanbieden, inclusief uit automaten, stijgt dit percentage met nog eens 20 procent.

Melkveehouder Arie Boer in Wilnis

‘Met experimenten is bedrijfstechnisch vaak meer mogelijk dan we denken’

LaMi Utrecht biedt veehouders de mogelijkheid om tegen een sterk gereduceerd tarief gebruik te maken van externe deskundigen voor een individueel bedrijfsadvies. In een gesprek met de kennisconsulent wordt bepaald welke expert op het gebied van bemesting, graslandbeheer, gewasbescherming en diervoeding gaat adviseren.

Arie Boer is een van de eerste ondernemers die gebruik heeft gemaakt van de zogeheten LaMi Kennispool. De melkveehouder in Wilnis had al langer het idee om in de winter iets te doen met structuurrijke en eiwitarme voeding. ‘Door tijdgebrek kwam het er eigenlijk nooit serieus van’, zegt Arie Boer.
Toen Boer in een gesprek met LaMi Kennisconsulent Dirk-Jan Vonk over zijn interesse vertelde, kreeg hij het aanbod om eens met een deskundige te praten. Daar had Boer wel oren naar. ‘Er was nog een potje met geld beschikbaar, waarmee het honorarium voor het inhuren van de kennis drastisch beperkt kon worden.’

Mooi meegenomen

Boer voert in de winter enkel kuilgras van het eigen land. ‘De teelt van maïs is hier ondoenlijk door de lage draagkracht van de veengrond. Alles wat ik moet bijkopen kost geld. Dus daar valt nog best wat te verdienen.’
Tijdens het bezoek was ook Arie’s vaste voervoorlichter aanwezig. ‘We hebben gezamenlijk het winterrantsoen doorgenomen en vervolgens een voorstel besproken om half pulp en half Euro Oranje-brokken (een brok met een flink aandeel tarwe) te voeren. Op zich zag ik wel perspectief en ook mijn voorlichter vond het een aardig logisch verhaal.’
Maar het experiment pakte niet goed uit. Binnen enkele weken gaven de koeien van Boer per dag gemiddeld 3 tot 4 liter minder melk. ‘Dat ging me net iets te hard om de proef door te zetten. Waarschijnlijk ook omdat de kwaliteit van het kuilvoer niet optimaal was. Door wat pech met het weer moest ik in het voorjaar het gras nogal laat van het land halen, wat ongunstig is voor het ruweiwitgehalte.’

Niet bang aangelegd

Die wetenschap is mede de reden dat Boer zich niet laat ontmoedigen om de proef nog eens uit te voeren. ‘Ik ben niet zo bang aangelegd en durf best eens wat te proberen. Wie weet werkt het experiment wel als de kuil van goede kwaliteit is. Dan zou ik een mooi bedrag kunnen besparen.’
Boer is dan ook vast van plan om volgend jaar nog scherper te letten op de kwaliteit van de eerste snede. ‘Door tijdig te maaien kan ik de kwaliteit van de voerkuil verbeteren. Ik ben benieuwd hoe de koeien dan reageren op het eiwitarme voer. Op zich bleven de dieren ook de eerste keer gezond. Ze zagen er goed uit en de vet- en eiwitgehaltes in de melk waren ook gewoon goed.’

De drang om te experimenteren heeft Boer ook al gedemonstreerd in de Minas-studieclub, waarvan hij sinds 1995 deel uitmaakt. ‘Ik had al een vermoeden dat er best veel mogelijk is. Het is heel leerzaam om samen met collega’s te zoeken naar de grenzen. Soms betaal je daar wat leergeld voor, als er iets misgaat, maar meestal verdien je dat later weer terug. Doordat de groep heel gemêleerd is levert het diverse reacties op. Iedereen kan daar op zijn eigen bedrijf zijn voordeel mee doen. Tenminste, als je daar voor openstaat. Ik wil het vaak eerst een keer zelf geprobeerd hebben. Je weet maar nooit…’

GUY ACKERMANS

Arie Boer: ‘Ik ben niet zo bang aangelegd en durf best eens wat te experimenteren.’

Praktisch advies bij praktische vraag

Belangstellende veehouders die met een praktisch vraagstuk zitten en gebruik willen maken van een externe deskundige kunnen contact opnemen met de LaMi Kennisconsulent Dirk-Jan Vonk, telefoon: (030) 221 96 04. In een gesprek wordt dan bepaald welke adviseur uit de LaMi Kennispool de veehouder het beste van dienst kan zijn. De kosten voor een dergelijk advies, waarvoor gewoonlijk een dagdeel wordt uitgetrokken, kunnen dankzij een subsidie beperkt blijven.

Boeren halen Minasnormen 2003 met anders voeren

In het Friese Mineralenproject Vel & Vanla werken zestig boeren met structuurrijk en eiwitarm voer. Het doel is de mineralenverliezen te beperken. Gemiddeld haalden zij al in 2001 de Minasnormen van 2003.
Met structuurrijker voer ontstaat een goede ‘pensmatras’. Het herkauwen verbetert en de koe haalt veel energie uit het voer voor een hoge melkproductie. De deelnemers zijn ook eiwitarmer gaan voeren, waardoor zij krachtvoerkosten besparen. Ook het stikstofverlies vermindert. Dit leidt tijdelijk wel tot een iets lagere melkproductie, wat overigens geen gevolg is van eiwittekort, maar een gebrek aan energie. Ook de gezondheid van de koe is erbij gebaat; een overdaad aan eiwit kan schadelijke effecten hebben.

LaMi heeft een gratis informatiepakket beschikbaar met praktijkresultaten, voorbeelden en uitleg van het hoe en waarom van deze manier van voeren.
Wie interesse heeft voor een excursie of een deskundige spreker wil uitnodigen, kan contact opnemen met de LaMi Kennisconsulent, mail of bel Dirk-Jan Vonk, dvonk-lami@glto.nl, (030) 221 96 04.
In West-Utrecht zijn twee studiegroepen actief met structuurrijk en eiwitarm voeren. Meer informatie bij: Thea de Graaff, telefoon: (0297) 25 40 39.

Verbeteren waterkwaliteit en -huishouding in Langbroekerwetering

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is in 2002 gestart met het project ‘Duurzaam waterbeheer in het Langbroekerweteringgebied’. Het doel is de waterkwaliteit te verbeteren en de waterhuishouding te optimaliseren. Omdat de maatregelen gevolgen hebben voor het agrarisch bedrijf, betrekt het waterschap agrariërs bij de uitwerking van de plannen. Een aantal huiskamerbijeenkomsten heeft al plaatsgehad en de inbreng van de agrariërs is verwerkt in het conceptplan.
Een waterhuishoudkundig rekenmodel is in de maak en er worden voorbereidingen getroffen om bagger te verwijderen. Het model kan bijvoorbeeld berekenen wat de gevolgen voor de omliggende landbouw zijn als het peil in een natuurgebied wordt verhoogd. Voor de zomer van 2003 moet de studie afgerond zijn. Het Hoogheemraadschap gebruikt de resultaten voor een nieuw peilbesluit en inrichtingsplan. De inbreng van agrariërs, de landgoedeigenaar en natuurbeschermingsorganisatie is hierbij van belang. Het Hoogheemraadschap organiseert daarvoor in het voorjaar nieuwe huiskamerbijeenkomsten.

Grond voor glastuinders in Bergerden

Glastuinders die vanwege stadsuitbreiding of andere oorzaken een nieuwe locatie voor hun bedrijf zoeken, kunnen intekenen op grond. Bergerden is een nieuw tuinbouwgebied en ligt tussen Arnhem en Nijmegen in. Bergerden loopt voorop wat betreft toekomstgerichte duurzame ontwikkelingen, zoals collectieve voorzieningen voor energie en water, die geld besparen en het milieu ontzien.
Voor de tuinders die voor 1 april 2003 een koopovereenkomst tekenen, geldt een aantrekkelijk prijs voor aankoop van grond.
Meer informatie bij Harrie Vreman, telefoon: (026) 326 01 64, of e-mail: bergerden@hetnet.nl.

Beregenen met kalk tegen vruchtboomkanker

LAMI

Met een geschikte installatie is kalk beregenen mogelijk.

‘Een leuk avontuur’, vindt Bertus van Doorn zijn deelname aan het LaMi-demoproject ‘celkalk tegen vruchtboomkanker’. Vruchtboomkanker is een schimmelziekte die grote schade kan geven aan fruitbomen. Vooral onder natte omstandigheden infecteren de schimmelsporen de verse wondjes die tijdens de bladval ontstaan. Fungiciden in de gangbare teelt zijn milieubelastend, en rijden met spuitapparatuur kan de paden aantasten.
Uit onderzoek in de biologische teelt blijkt ongebruikte celkalk, calciumhydroxide, effectief te werken tegen kanker wanneer deze toegepast wordt via de beregeningsinstallatie. In het project hebben een perenteler en twee appeltelers het afgelopen najaar vier tot vijf keer een demoperceel met kalk beregend. Kalk lost niet op in water en kan verstoppingen geven. Daarom moet de installatie voorzien zijn van korte strengen en een hoge, constante doorstroomsnelheid hebben. De telers gaan komend najaar verder met kalk beregenen.
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de provincie Utrecht financieren het project. Bel of mail voor informatie Joke Janse van LaMi, e-mail: jjanse-lami@glto.nl.

Nieuwe deelnemers Praktijktuin Biologische Fruitteelt welkom

In 2002 is het project ´Praktijktuin Biologische Fruitteelt´ van start gegaan. In dit project doet een groep gangbare telers kennis en ervaring op over biologische teelthandelingen en biologische bedrijfsvoering. Hiervoor heeft een biologische fruitteler een perceel met nieuw geplante appelbomen beschikbaar gesteld.
De fruittelers kwamen in 2002 drie keer bij elkaar. Dat gangbare en biologische telers veel van elkaar kunnen leren bleek tijdens de bijeenkomsten, waar water geven en bemesten centraal stonden. Aanleiding waren de matig aangeslagen bomen van het praktijkperceel, vooral van het ras Santana. Water en bemesting lijken vooral in de eerste jaren van de biologische teelt cruciaal te zijn voor het goed aanslaan. Leergierige telers met een positieve kijk op duurzamere bedrijfsmethoden en biologische teelt zijn van harte welkom bij de groep.
De groep biedt een enthousiaste en stimulerende omgeving om nieuwe kennis op te doen. De groep werkt zelfstandig en heeft haar eigen taakverdeling voor het leiden van de bijeenkomsten, onderhouden van contacten, verzamelen van kennis en budget- en perceelsbeheer.
Spreekt dit u aan? Neem dan contact op met de projectcoördinator bij LaMi, Joke Janse, telefoon: (030) 221 96 04 of e-mail jjanse-lami@glto.nl

Actuele informatie van LaMi op internet

Wilt u meer informatie over de onderwerpen in deze Aanjager? Kijkt u dan op onze website. Hier kunt u de demoverslagen over drijfmestrijenbemesting en voorjaarsbemesting downloaden en vindt u een dossier over structuurrijk en eiwitarm voeren. Ook informatie over de subsidieregeling Leader is op onze site te vinden. Kijk op: www.lami.nl.

Nieuwe activiteiten ‘duurzame fruitteelt’

In het project ‘duurzame fruitteelt’ van LaMi kunnen fruittelers nieuwe kennis opdoen over duurzame gewasbescherming, mineralenbeheer en bedrijfsinterne milieuzorg. Voor 2003 is een groot aantal activiteiten in voorbereiding. De studiegroep ‘zwartvruchtrot bij peer’ gebruikt het klimaatswaarschuwingsmodel van Bodata om het middelengebruik verder terug te dringen. De studiegroep ‘schurft bij appel’ wil aan de slag gaan met het DLV Welte-model op de eigen pc en met eigen perceelsparameters. Verder komen er studiegroepen ‘houtig kleinfruit’, ‘biologische bestrijding perenbladvlo’ en ‘appelbloedluis en/of roze appelluis’, alles onder voorbehoud van voldoende deelname. Graag aanmelden vóór 14 februari. Van de deelnemers wordt een geringe eigen bijdrage gevraagd.
Aansluitend aan de studiegroepen is er ruimte voor kleine bedrijfsexperimenten en demopercelen. Daarnaast is het plan te komen tot twee voorbeeldbedrijven, waar onder deskundige begeleiding bijvoorbeeld een totaal geïntegreerde aanpak van gewasbescherming uitgevoerd wordt. De teler ontvangt compensatie van ingezette arbeid.
Tenslotte kunnen telers zich aanmelden voor een individuele doorlichting. Hiermee kunnen de sterke en zwakke punten van een bedrijfsonderdeel, passend binnen het thema duurzaamheid, worden onderzocht. U kunt zelf het onderwerp aangeven en een voorstel doen voor de uitvoerder. Er wordt een geringe eigen bijdrage per doorlichting gevraagd.
Provincie Utrecht, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de Europese Unie financieren het project. Meer informatie over alle activiteiten binnen dit project bij LaMi, e-mail: jjanse-lami@glto.nl, of met de bon.

Interesse? Vul de bon in!

Als u interesse heeft voor een van de omschreven activiteiten in deze Aanjager, stuur dan deze bon in een envelop naar **LaMi, Antwoordnummer 6001, 3730 VB De Bilt**. Een postzegel is niet nodig.

Naam: _____

Adres: _____

Woonplaats: _____

Telefoon: _____ Fax: _____

E-mail: _____

Ik heb belangstelling voor:

O Subsidie voor drijfmestrijenbemesting in de maïsteelt
O Demoverslagen drijfmestrijenbemesting en voorjaarsbemesting
O Gratis infopakket structuurrijk voeren
O Excursie of studiegroep structuurrijk en eiwitarm voeren
O Deelname praktijktuin biologische fruitteelt
O Gratis bedrijfsbezoek LaMi Kennisconsulent

Project ‘duurzame fruitteelt’:
O Studiegroepen: zwartvruchtrot bij peer, schurft bij appel, biologische bestrijding perenbladvlo, houtig klein fruit, appelbloedluis en/of roze appelluis (omcirkel uw keuze).
O Een doorlichting op mijn bedrijf, onderwerp: ……
O Voorbeeldbedrijf
O Ik zou graag andere activiteiten binnen dit project zien, namelijk:
……

U kunt zich ook telefonisch of per e-mail opgeven: (030) 221 96 04, of: lami@glto.nl.

Colofon

Aanjager is een uitgave van LaMi. LaMi is hét loket voor de innovatieve agrarische ondernemer. Aanjager wordt verzonden aan alle boeren en tuinders in Utrecht.

LaMi Utrecht
Telefoon (030) 221 96 04
Postbus 77
3730 AB De Bilt
internet: www.lami.nl
e-mail: lami@glto.nl

Redactie
Cees de Geus, Marijke van Oostende, Marcel Vijn

Eindredactie
Peter van der Horst

Productie
Roodbont Communicatie, Zutphen

Vormgeving
Heijdens Karwei, Amsterdam